زهرا چیذری

به پایان آمد این کنکور نوبت دوم همچنان باقی است!

امکان ادامه تحصیل در ۹۰ درصد رشته‌های دانشگاهی بر اساس سوابق تحصیلی

اولین کنکور متفاوت در تاریخ برگزاری کنکور در کشورمان در حالی به پایان رسید که به گفته وزیر علوم، داوطلبان می توانند بر اساس سوابق تحصیلی در بیش از ۹۰ درصد از رشته‌های دانشگاهی، رشته‌های مورد علاقه خود را انتخاب کنند. با تمام اینها اما در کنکور امسال هم بازار حرف و حدیث و شایعات درباره تقلب‌های کنکوری داغ بود و حتی برای پیشگیری از این تقلب‌ها و نظارت بهتر بر برگزاری کنکوری سلامت، اینترنت تلفن همراه در برخی مناطق قطع شد، اما باز هم اخباری از دستگیری متقلبان در کنکور رسانه‌ای شد! با وجود این، عبدالرسول پورعباس، رئیس سازمان سنجش آموزش کشور به مردم و داوطلبان اطمینان خاطر داد، بر اساس بررسی‌ها و گزارش‌های دریافتی با همراهی داوطلبان و عموم مردم، این آزمون در سلامت کامل برگزار شد.

حتی حالا که کنکور جذابیت گذشته‌اش را از دست داد و داوطلبان تحصیلات دانشگاهی روز به روز آب می‌روند، باز هم برگزاری کنکور و حواشی آن لااقل برای بخشی از جامعه داغ و قابل پیگیری است. به خصوص اینکه انگار دست‌های پشت‌پرده‌ای هست که نمی گذارد کنکور حذف شود و حکایت کنکور هم مانند قانون بقای ماده و انرژی است که حذف نمی‌شود و فقط از شکلی به شکل دیگر تغییر می کند! کنکور امسال هم تغییر شکل داد و برای نخستین‌بار به شکل و شمایلی متفاوت از همیشه و به صورت دو مرحله‌ای برگزار شد تا داوطلبان پشت کنکوری دو بار در سال کنکور بدهند و بر سر به دست آوردن صندلی‌های دانشگاه‌های برتر با هم به رقابت بپردازند. بگذریم از اینکه به گفته محمد علی زلفی گل، وزیر علوم، تحقیقات و فناوری داوطلبان می‌توانند براساس سوابق تحصیلی در بیش از ۹۰ درصد از رشته‌های دانشگاهی، رشته‌های مورد علاقه خود را انتخاب کنند. تفسیر ساده این جمله این است که برای ۹۰ درصد از رشته‌ها کنکور معنایی ندارد، اما انگار این پدیده با تنفس مصنوعی هم شده باید زنده بماند تا گردش مالی و مشاغل حاشیه‌ای آن برای ادامه حیاتشان همچنان بهانه‌ای در اختیار داشته باشند!

■ تغییرات عمده کنکور ۱۴۰۲ با کنکورهای قبلی

امسال شاید بیشتر از کنکور شاهد تقلب در امتحانات نهایی بودیم؛ ماجرایی که البته ریشه‌هایش به کنکور و تأثیر ۴۰ درصدی سوابق تحصیلی در انتخاب رشته باز می گردد.

چهار تغییر مهم در کنکور ۱۴۰۲ «حذف دروس عمومی»، «تأثیر قطعی سوابق تحصیلی»، «حذف زیر گروه‌ها» و «برگزاری دو بار در سال» از امسال اجرا شد.

بر اساس این ماده واحده، «سهم نمره سابقه تحصیلی برای سنجش و پذیرش متقاضیان ورود به آموزش عالی در رشته‌های پرمتقاضی در سال تحصیلی ۱۴۰۳-۱۴۰۲ فقط پایه دوازدهم به میزان ۴۰ درصد با تأثیر قطعی، برای سال تحصیلی ۱۴۰۴-۱۴۰۳ فقط پایه دوازدهم به میزان ۵۰ درصد با تأثیر قطعی، برای سال تحصیلی ۱۴۰۵-۱۴۰۴ فقط پایه یازدهم و دوازدهم به میزان ۶۰ درصد با تأثیر قطعی و برای سال تحصیلی ۱۴۰۶-۱۴۰۵ و بعد از آن پایه‌های دهم، یازدهم و دوازدهم به میزان ۶۰ درصد با تأثیر قطعی در نمره کل نهایی خواهد بود.»

تحول دیگر حذف دروس عمومی و به تبع آن حذف دفترچه شماره یک دروس عمومی از جلسه کنکور است. به این ترتیب دروس عمومی از کنکور به سوابق تحصیلی منتقل می‌شود تا فرد بتواند دروس عمومی را به صورت تشریحی و عمیق بخواند.

■ ارتباط تأثیر سوابق تحصیلی در کنکور و تقلب

تا قبل از کنکور ۱۴۰۲ تأثیر سوابق تحصیلی حدود ۳۰ درصد و تأثیر آن به صورت تأثیر مثبت بود، اما از امسال، سوابق تحصیلی هر داوطلب در نمره کنکور وی به شدت تأثیر گذار است و تا ۴۰ درصد می تواند نمره کنکور وی را بالا یا پایین بیاورد. پیش از این دکتر عبدالرسول پورعباس، رئیس سازمان سنجش آموزش کشور پیش از این در گفت‌وگو با مهر درباره اهمیت این موضوع گفته بود: در کنکور سال ۱۴۰۲ قید کرده‌ایم که نمره کنکور داوطلبان تحت تأثیر سوابق تحصیلی بالا یا پایین می‌رود. یعنی اگر سوابق تحصیلی خوب باشد با نمره کنکور تجمیع می‌شود و اثر قطعی دارد و بالا می‌رود، اما اگر سوابق تحصیلی خوب نباشد، نمره کل پایین می‌آید.

همین ماجرا هم موجب شد تا در امتحانات نهایی امسال شاهد تقلب گسترده و خرید و فروش سؤالات در فضای مجازی باشیم؛ موضوعی که بخشی از آن تأیید و بخشی دیگر تکذیب شد. با تمام اینها اما ماجرای این تقلبات دست کم موجب شد تا نظارت بر کنکور امسال جدی‌تر گرفته شود و حتی کار به قطع اینترنت در برخی از مناطق کشید.

■ تدابیری که افاقه نکرد!

به گفته محمدحسین حاجیلو، رئیس شورای حفاظت آزمون سراسری ۸۰ تیم تخصصی پلیس سایبری کشور در «طرح رصد و برخورد با تارنماها، فروش سؤالات کنکور، تخلف در آزمون و فروش تجهیزات تقلب در کشور» فعالیت داشتند. در این خصوص بیش از ۳۸۵ تارنمای مجرمانه مورد شناسایی قرار گرفته و از این تعداد ۵۴ نفر از متهمان که مدیریت ۱۱۶ صفحه و کانال را بر عهده داشتند شناسایی، دستگیر و تحویل مراجع قضایی شدند و سایر گروه‌ها نیز تحت رصد پلیس و عوامل امنیتی قرار دارند.

با تمام این تدابیر باز هم حرف و حدیث‌هایی درباره تقلب و لو رفتن سؤالات کنکور به ویژه پس از برگزاری مهم‌ترین مرحله کنکور ۱۴۰۲ یعنی آزمون گروه تجربی با بیشترین داوطلب و شاید بیشترین استرس برای رقابت بر سر صندلی‌های رشته‌های پزشکی در فضای مجازی مطرح شد.

■ ادعاهای تقلب قابل اعتنا نیست

رئیس سازمان سنجش آموزش کشور در مورد تخلفات صورت گرفته در این آزمون اینگونه توضیح داد:«۹ نفر در استان گلستان قصد داشتند اقداماتی در جهت ارسال سؤالات به خارج از حوزه امتحانی صورت دهند که با توجه به رصد قبلی ناکام ماندند و یک نفر نیز در یکی از شهرستان‌های استان آذربایجان شرقی اقدام به عکس‌برداری از سه صفحه دفترچه‌های خود و انتقال آن به خارج از محل برگزاری آزمون و ارسال برای پشتیبان خود کرد که این فرد نیز دستگیر شد که با توجه به زمان کوتاه این اقدام و جمع‌آوری پاسخنامه‌ها و همچنین مراقبت‌های انجام شده با دستگاه‌های آشکار ساز هیچ خدشه و مشکلی در این زمینه به وجود نیامد و ادعاهایی که در برخی کانال‌ها و شبکه‌های اجتماعی در این‌باره مطرح می‌شود به هیچ عنوان صحت ندارد و قابل اعتنا نیست.»

به گفته صداقت پلیس فتا ۵۴ نفر که مدیریت ۸۳۷ شبکه و کانال مجازی را برعهده داشتند و از مردم پول می گرفتند و به دروغ می گفتند که سؤال را در اختیار دارند، نیز دستگیر کرده‌است.

وی درباره ظرفیت پذیرش در کنکور ۱۴۰۲ گفت: ظرفیت پذیرش تا زمان انتخاب رشته در مردادماه ۱۴۰۲ مشخص می‌شود و آنچه اکنون قطعی شده‌است، این است که ۲۰ درصد به ظرفیت پزشکی اضافه می‌شود.

■ حکایت همچنان باقی است!

نتایج اولیه کنکور ۱۴۰۲ نیمه اول اسفندماه اعلام می‌شود، اما داوطلبان یک فرصت دیگر هم دارند. طبق توضیحات رئیس سازمان سنجش همه داوطلبان می‌توانند از فرصت دوبار آزمون استفاده کنند و آنهایی که آمادگی کامل برای این آزمون را ندارند، می‌توانند از تیرماه در نوبت دوم کنکور ۱۴۰۲ شرکت کنند. البته وقتی ۹۰ درصد رشته‌های دانشگاهی با توجه به سوابق تحصیلی داوطلبان است، شاید آمار داوطلبان دور دوم چندان قابل ملاحظه نباشد. شاید هم مافیای کنکور برای تنفس مصنوعی به این رقابت پرحاشیه تدبیر دیگری از آستین بیرون بکشند!

دیپلماسی محیط‌زیست دولت سیزدهم در گفت و گوی «جوان» با معاون بین‌الملل سازمان محیط‌زیست

دیپلماسی محیط‌زیستی را ۱۰ سال دیر شروع کردیم

گفت‌وگو
سجاد آذری

«میراث مشترک بشریت» نامی است که بر محیط‌زیست گذاشته‌اند و همین نام می‌تواند نشان‌دهنده اهمیتی باشد که این مسئله برای جوامع انسانی دارد. در دنیایی که یک اتفاق آن سوی کره خاکی می‌تواند مردم سوی دیگر زمین را متأثر کند، ارتباطات محیط‌زیستی بین کشورها، فارغ از مسائل سیاسی، امری واجب است و همین مسئله اهمیت دیپلماسی در بحث محیط‌زیست را دو صد چندان می‌کند. در شرایطی که به نظر می‌رسد مدت‌ها به مسئله دیپلماسی محیط‌زیستی در کشور ما بی‌توجهی شده و مثلا امروز در موضوع ریزگردها کشور متأثر از این بی توجهی به آن شده، مدتی است که اقداماتی در این خصوص آغاز شده‌است. به منظور بررسی بیشتر اقدامات انجام‌شده در رابطه با دیپلماسی محیط‌زیستی به سراغ دکتر سیدحسین موسوی‌فر، معاون امور بین‌الملل سازمان محیط‌زیست رفته‌ایم.

برای ورود به بحث بفرمایید در حوزه دیپلماسی محیط‌زیست چه کارهایی انجام داده‌اید.

در راستای پیگیری بند ۱۵ سیاست‌های ابلاغی رهبر معظم انقلاب در حوزه دیپلماسی محیط‌زیستی اولین کاری که انجام دادیم، این بود که آمدیم با مراجع زیست‌محیطی دنیا مانند یونپ، ارتباط برقرار کردیم تا از ظرفیت آنها استفاده کنیم. یکی از این موارد این بود که اجلاسی را با حمایت آنها در ایران برگزار کردیم که در تیرماه برگزار شد و یازده هیئت منطقه‌ای در عرض کمتر از چهل روز دعوت شدند که در سطح وزیر و هیئت بلندپایه شرکت کردند. یک اعلامیه‌ای هم به ابتکار جمهوری اسلامی ایران به نام اعلامیه تهران تصویب شد که در آن موضوعات مهمی پیش‌بینی شده‌است، از جمله صندوق منطقه‌ای برای مبارزه با گرد و غبار، سازمان منطقه‌ای برای کلیت محیط‌زیست به همراه کارگروه‌های کارشناسی، تبادل هیئت‌ها و تشکیل دبیرخانه برای موضوع گرد و غبار.

این مهم‌ترین اقدام در این مدت بود که به اینجا رسیده‌است. برخی از کشورها آورده‌ای برای صندوق داشتند و جزئیات آن در حال نهایی شدن است. اساسنامه سازمان منطقه‌ای رو به اتمام است و در آینده نزدیک برای کشورها ارسال خواهد شد و تبادل هیئت‌های کارشناسی با سوریه و عراق در خصوص بحث گرد و غبار نیز در حال انجام است.

با این کاری که شما انجام دادید بحث مقابله با ریزگردها چه مقدار پیشرفت کرده‌است؟ تا کی شاهد این پدیده خواهیم‌بود؟

این بحث خیلی فنی و تخصصی است ولی در حوزه بین‌المللی که من مسئول و پاسخگوی آن هستم مهم‌ترین کار این است که ظرفیت‌سازی کنیم، کشورها کمک کنند تا حداقل در حوزه قلمرویی خودشان ریزگردها کنترل شود. گرد و غبار دو بعد دارد، یکی بعد مربوط به داخل کشور ماست و دیگری بعد بین‌المللی آن است. داخلی را من طبعاً اشرافی ندارم ولی کار در خصوص آن انجام می‌شود. از بعد بین‌المللی هم بیشترین منشأها در اطراف ما از سوریه و عراق است.

برای سوریه و عراق هر دو پروژال و نظرات کارشناسی داده شده و بنا بر این شده که تبادل هیئت‌ها انجام شود. ما مجدانه پیگیر این مسئله هستیم. ولی یک واقعیت وجود دارد و آن این است که دغدغه عراق و سوریه الان مثل ما محیط‌زیستی نیست. با مسائل مختلف اقتصادی و امنیتی درگیر هستند که موجب شده مثل ما خیلی به محیط‌زیست جدی نگاه نکنند، اما ما این مسئله را رها نکردیم و پیگیر هستیم و پیشنهادهایی هم برای

> مسائل محیط‌زیستی مانند ریزگردها با سلامت شهروندان ایرانی در ارتباط است؛ در این موارد با هیچ کشوری تعارف نداریم

مسئله ریزگردها به این دو کشور داده‌ایم. هیئت‌های کارشناسی بین دو کشور چندین بار رد و بدل شده و امیدواریم ان‌شاءالله همین روزها به نتیجه برسد و نهایی شود.

حقیقتاً در حوزه فنی و مهندسی محیط‌زیست در منطقه سرآمد هستیم و هر چند محیط‌زیست اولویت بعضی از کشورهای منطقه نیست، با این حال و در هر صورت داریم این موضوع را پیگیری می‌کنیم. اساسنامه سازمان منطقه‌ای هم که من متولی آن هستم، در حال نهایی شدن متن انگلیسی است که پس از آن متن را به کشورهای منطقه خواهیم فرستاد. به فضل خدا این اقدامات را عملیاتی خواهیم کرد تا شاهد بهبود وضعیت مسائل زیست‌محیطی متأثر از سایر کشورها باشیم.

یکی از موضوعات اصلی که موجب افزایش ریزگردها در عراق و سوریه شده، سدسازی ترکیه است. شما با ترک‌ها چه مقدار در خصوص این موضوع ارتباط دارید؟ به نظر در اجلاس اخیر هم خیلی قدر تمند حاضر نشده‌بود.

ترکیه در سطح مدیر کل حاضر شده‌بود و مذاکرات لازم را هم انجام دادیم. ما تعارف نداریم و با ترک‌ها آن چیزهایی را که لازم است، انجام دادیم، اما به لحاظ اداری و دستگاهی مسئول پیگیری مسائل مربوط به آب وزارت نیرو است و دیپلماسی آن با محوریت وزارت نیرو انجام می‌شود. البته این موضوع جزو وظایف ذاتی وزارت خارجه هم به شمار می‌رود. نسبت به آثار زیست‌محیطی که سدسازی ترکیه خواهد داشت، پیگیر هستیم، این مسئله را رها نکرده‌ایم. هم مکاتبه کردیم و هم درخواست ملاقات داشتیم. قرار بود رئیس سازمان سفر یک روزه‌ای به ترکیه و یکسری مباحثات جدی داشته باشد که بنا به مصالحی فعلاً عقب افتاده‌است. ما هم مطالبه‌گری کرده و مسئله را رها نکرده‌ایم. در این موضوع که با سلامت شهروندان ما ارتباط مستقیمی دارد، اصلاً تعارف نداریم. به صورت دقیق آثار زیست‌محیطی را که در حوزه صلاحیت سازمان خودمان است، پیگیر هستیم، اما متولیان وزارت نیرو و وزارت خارجه هم هستند.

از سازوکارهای بین‌المللی برای فشار به ترکیه یا دیگر کشورها برای سدسازی و بحث ریزگردها استفاده می‌کنید؟

اطلاع جزئی‌ای ندارم که وزارت نیرو سراغ آنهایی که در این رابطه مؤثر باشند، رفته‌است یا نه، اما می‌تواند در بررسی‌های آینده یا ورودی که سازمان محیط‌زیست دارد، این موضوع را هم بیاوریم و موضع‌مان را تقویت کنیم، اما واقعیت این است که سازمان‌های بین‌المللی خیلی هم در این مرحله ورودی ندارند؛ یعنی این موضوع چیزی است که باید دوجانبه حل شود.

یکی از مسائلی که در سیستان و بلوچستان خیلی به محیط‌زیست آسیب‌زده بحث بستن آب هیرمند از سوی افغانستان است. آیا این مسئله را هم وزارت نیرو پیگیری می‌کند یا شما نیز اقدامی داشته‌اید؟

براساس قانون متولی اصلی مسائل آب‌های مرزی وزارت نیرو است ولی من خودم چندین جلسه با نمایندگی ویژه رئیس‌جمهور در امور افغانستان آقای کاظمی‌قمی داشتم و چندین‌بار با عوامل دیگر پیگیر موضوع بوده و هستم. آن طرف هم یکسری ملاحظاتی وجود دارد و یک عزم جدی‌تری می‌خواهد که من فکر می‌کنم از وقتی که آقای کاظمی‌قمی در افغانستان سفیر شده این موضوع خیلی جدی‌تر پیگیری شود.

براساس این شرایطی که شما تصویرسازی کردید، به نظر می‌رسد کارهای شما با دیگر نهادها مانند وزارت نیرو همپوشانی دارد. یعنی الان من اگر بگویم در مورد آلودگی نفتی خلیج‌فارس چه کاری انجام داده‌اید، می گویید باید از وزارت نفت بپرسید.

درست است که هر کاری متولی دارد، اما بنا نیست که سازمانی مانند سازمان محیط‌زیست قانوناً از وظیفه‌ای که دارد، شانه خالی کند. ما در حوزه خلیج‌فارس هم مطالبات و مذاکرات خودمان را داریم. بالاخره آن چیزی را که مربوط به محیط‌زیست می‌شود، نمی‌شود گفت به ما مربوط نیست. همانطور که ما قانوناً نمی‌توانیم بار دستگاه‌های دیگر را برداریم. دستگاه‌های دیگر هم نمی‌توانند کار ما را انجام دهند.

در حوزه خلیج‌فارس مثلاً با کویتی‌ها این مسئله را مطرح کرده‌ایم و در اسفند ماه اجلاس کنوانسیون کویت است که مربوط به آلودگی خلیج فارس است و ما مطالبه جدی و طرح و برنامه آنجا داریم. از وظایف ذاتی خود عقب نمی‌کشیم و ان‌شاءالله پیگیر آن هستیم.

بحث دیپلماسی مخصوصاً منطقه‌ای آن یکی از نقاط ضعف در روابط کشور بوده‌است. حالا فکر می‌کنید اقداماتی که دارید انجام می‌دهید چه مقدار مؤثر بوده و کی می‌توانیم برخی از تأثیرات آن را ببینیم؟

حتماً مؤثر است، چون محیط‌زیست در شرایط فعلی دنیا و منطقه یک اولویت است و چیزی نیست که ما آن را در نظر نگیریم. قطعاً هنوز ضعف‌هایی وجود دارد، کمبودها و کاستی‌هایی هست، اما دستاورد هم کم نبوده‌است. ما در حوزه دیپلماسی نه‌تنها عقبگرد نداریم، بلکه خیلی هم رو به جلو هستیم. یعنی اگر شما قیاس کنید و یک عملکرد مکتوب از من بگیرید و مقایسه کنید با دو سال پیش نه ۱۰ سال پیش، می‌بینید که خیلی رو به جلو بوده‌است. یک نمونه این قضیه همین دیپلماسی محیط‌زیستی است که به دستور رئیس‌جمهور و عملاً دو وزارتخانه و یک معاون رئیس‌جمهور درگیر آن هستند. در دوره‌های قبل چنین مسائلی در چنین سطوحی طرح و پیگیری نشده‌است. چه بسا اگر این اقدامات ۱۰ سال گذشته صورت می‌گرفت، ما اکنون شرایط بهتری در مسئله ریزگردها و حق آبه‌ها می‌داشتیم.

به غیر از کشورهای همسایه با دیگر کشورها هم رایزنی دارید تا از تجارب آنها استفاده کنید و همکاری مشترک با هم داشته باشید؟

ما هر جایی که به نحوی به حوزه محیط‌زیست کمک کند از ژاپن و چین گرفته تا حتی مصر و نروژ تعامل داریم. با تمام کشورهایی که می‌توانیم به نحوی از دانش یا تجربه خوب آنها استفاده کنیم و کمک به حوزه محیط‌زیست شود، استفاده می‌کنیم و حد یقفی در این رابطه نداریم. با تمام اینها ارتباط گرفته‌ایم و ان‌شاءالله این ارتباطات تکمیل‌تر و گسترده‌تر هم خواهد شد.

در خصوص بحث گونه‌های نادر جانوری کاری انجام می‌شود که اگر برخی از آنها در خطر باشند بتوانیم از کمک دیگر کشورها استفاده کنیم؟

ما در این خصوص یک کنوانسیون خاص داریم که یکی از معاونت‌های تخصصی ما یعنی معاونت طبیعی به شکل جدی روی آن کار می‌کند و اصلاً حوزه و اداره کل ویژه این مسئله وجود دارد. آنجایی که مسئله دیپلماتیک می‌شود و فنی نیست، نیاز به رایزنی و حمایت دارد ما حمایت می‌کنیم و پوشش می‌دهیم. سعی می‌کنیم ان‌شاءالله آن حمایت‌های لازمی را که باید از این گونه‌ها بشود، به نحو احسن انجام دهیم.

مثالی دارید که در این خصوص رایزنی انجام داده باشید؟

مثلاً اخیراً حمایتی بوده که از یک درنای بلژیکی شده یا مثلاً حمایتی در موضوع تلفات فک خزری انجام شده‌است. هر چند ممکن است اینها الزاماً رو به انقراض نباشند، ولی بالاخره وارد راستایی می‌شود که باید یک حمایت بین‌المللی از این گونه‌ها انجام شود و با دیگر کشورها هماهنگی‌هایی در این خصوص انجام شود تا حیات آنها به خطر نیفتد. اینها برخی از مواردی است که ما در حوزه دیپلماسی انجام می‌دهیم.

سلامت

اضافه وزن ۵۶ درصد افراد بالای ۱۸ سال کشور

معاون بهداشت وزارت بهداشت گفت: بیش از ۵۶ درصد جمعیت بالای ۱۸ سال کشور دارای شاخص توده بدنی بالای ۳۰ و اضافه وزن و چاقی هستند.

حسین فرشیدی، معاون بهداشت وزارت بهداشت گفت: چاقی یکی از مهم‌ترین عوامل مؤثر بر افزایش بیماری‌زایی، افزایش بار مالی بر نظام سلامت و مرگ و میر است.

وی با اشاره به افزایش متوسط سن جمعیت کشور افزود: با افزایش امید به زندگی شاهد افزایش سن جمعیت هستیم، اما متأسفانه نسبت جوانان به کل جمعیت کشور کاهش یافته‌است. اگر این جمعیت جوان همراه با اضافه وزن و چاقی باشد، آینده خوبی را نمی‌توان ترسیم کرد. اجرای طرح بسیج ملی تغذیه سالم را باید به فال نیک گرفت، چراکه شعار امسال این بسیج ملی، زندگی بهتر با وزن مناسب است.

معاون وزیر بهداشت بر ضرورت آموزش و اطلاع‌رسانی در حوزه کنترل و پیشگیری از چاقی در جامعه تأکید کرد و گفت: با فرهنگ‌سازی اجتماعی یا آموزش پیشگیری از چاقی در جامعه می‌توانیم از حوزه درمان به سمت خودمراقبتی برویم.

وی با اشاره به ضرورت تغییر باورهای نادرست در جامعه و آموزش در زمینه چاقی، دیابت، پرفشاری خون، مصرف سبزی و تغذیه سالم، تحرک و فعالیت مناسب گفت: این آموزش و فرهنگ‌سازی باید از کودکان و مدارس شروع شود؛ افزایش وزن در کودکان را باید جدی گرفت.

به گفته وی قرن ۲۱ با تکنولوژی‌های جدید و فضای مجازی همراه بود که باعث کاهش فعالیت و کم‌تحرکی شد و پاندمی کرونا نیز به آن اضافه شد و افزایش شیوع چاقی و اضافه وزن را به همراه داشت.

معاون بهداشت وزارت بهداشت افزود: ۷۰ درصد مرگ و میرها مربوط به بیماری‌های غیرواگیر است که مهم‌ترین آنها بیماری‌های قلبی و عروقی است و چاقی از ریسک فاکتورهای این بیماری‌ها محسوب می‌شود.

فرشیدی یادآور شد: براساس نظر انجمن‌ها و مطالعات صورت گرفته بیش از ۱۹۵ عارضه، چاقی را همراهی می‌کند و نمی‌توان بیماری‌ای را ذکر کرد که با چاقی ارتباط نداشته باشد. از جمله می‌توان به فشارخون بالا و دیابت نوع دو اشاره کرد که با چاقی ارتباطی مستقیم داشته و مرگ و میر بالایی نیز دارند.

وی گفت: با تغییر سبک زندگی می‌توان از بروز چاقی جلوگیری کرد. به طور مثال با ۱۵ دقیقه فعالیت بدنی روزانه، کاهش مصرف انرژی و کالری دریافتی می‌توان حوادث قلب و عروقی را کاهش داد.

وی با اشاره به نسبت عکس شاخص توده بدنی و امید به زندگی گفت: همه می‌دانیم که کاهش وزن فرایندی دشوار است، اما از آن مهم‌تر حفظ وزن و جلوگیری از افزایش مجدد آن است. کاهش ۵ تا ۱۰ درصدی وزن بدون آثار سوء، می‌تواند سلامت را به همراه داشته باشد.

براساس گزارش وبدا، فرشیدی بر ضرورت تغییر نگرش افراد جامعه در خصوص پیشگیری و کنترل چاقی تأکید کرد و گفت: چاقی موضوعی جدی است و اهمیت آن باید به جامعه منتقل شود. تا نگرش افراد جامعه نسبت به چاقی، پرفشاری خون و دیابت تغییر نکند، بسیاری از برنامه‌ها و اقداماتی که انجام می‌دهیم، ابتر خواهد ماند.

حسین سروقامت

۷۷۶

دانش‌آموزی بود به نام مصطفی؛ اصلاً درسش خوب نبود. مادرش را پیر کرده‌بود.
موسی همکلاس مصطفی بود؛ شاگرد اول و درسخوان!
مصطفی که از مدرسه می‌آمد، مادرش می‌پرسید دیکته چند شدی؟ بلافاصله می‌گفت موسی شده ۱۱؛ یعنی من شدم ۷. [اول نمره موسی را می‌گفت تا افتضاح خودش را توجیه کند.]
وای به روزی که موسی در درسی ۱۰ گرفته باشد؛ محال بود نمره مصطفی بالاتر از ۵ باشد... اما اگر روزی نمره موسی ۲۰ می‌شد، مصطفی دیگر لالمونی می‌گرفت. سکوت محض!
ما در رسانه از این تئوری با عنوان «تئوری موسی» یاد می‌کنیم.
دوست من! به قدر کافی تلاش نکرده‌ای؟ افتضاح به بار آورده‌ای؟ اصلاً گند زده‌ای به همه چیز؟
خب؛ شجاعت داشته باش و مسئولیت رفتارت را به عهده بگیر.
خدایی؛ مردم از انسان‌های شریف، مسئولیت‌پذیر و شفاف به مراتب خوشنود ترند!

سید محمد مهدی غمامی*

مصادیق‌یابی حقوق عامه راه‌ها و فاصله‌ها

۱. اخیراً دادستانی کل کشور در اقدامی پسندیده و قابل‌تقدیر، در ۱۰۳ مصداق و ۱۹ محور، مصادیقی از حقوق عامه را احصا و منتشر کرده‌است. این امر فارغ از محتوای آن، کاری بس ارزشمند است. البته این فقط اولین گام است در حالی که حداقل هفت سال از تکلیفی که رهبری برای قوه قضائیه برای علمداری صیانت از حقوق عامه مشخص کرده و در حکم هر دو رئیس قوه اخیر نیز آمده‌است، می‌گذرد، ولی تحرک بسیار ضعیف و هم‌افزایی کل نهادهای حاکمیتی به ویژه سه قوه در این زمینه با آنچه باید فاصله گزافی دارد.

۲. در متنی که دادستانی کل کشور منتشر کرده‌است مصادیق حقوق عامه در ۱۰۳ محور از این جهت که مصادیق اولاً جامع نیست، ثانیاً در قالب ادبیات حق‌ها نیست، ثالثاً برخی مصادیق آنقدر کلی است که نه می‌توان آن را به عرصه اجرا رساند و نه بر حسن اجرای آن نظارت کرد، همانند «پیشگیری از شکل‌گیری فساد در دستگاه‌های اجرایی»، و رابعاً پوزیتویستی است و اکتفا به حق‌های متدرج در قانون کرده‌است که همان ایراد اول را نیز موجب می‌شود، با چالش‌های عمیقی مواجه است. مهم‌تر آنکه با عدم اعتنا به زیرساخت‌هایی از حقوق عامه که اتفاقاً اجرایی نیستند و در عین حال بسیار بنیادین، همانند «حق بر قانونگذاری با کیفیت»، «حق بر جمع‌سپاری قوانین و مقررات» و «حق بر نظارت‌پذیری مصوبات و تصمیمات» تحقق سایر حق‌ها را نیز بسترسازی نکرده‌است.

۳. گام مهم قوه قضائیه آن است که برای حقوق عامه ارزشی همانند سایر احکام قضایی قائل شود؛ بدین ترتیب اولاً برای تأمین آن، تحولاتی در عرصه تقنین و مقررات‌گذاری طراحی کند، همانند الزام به داشتن «پیوست‌های حقوق عامه‌ای» برای همه پیشنهادات، کما پیشنهاداتی که راجع به برخی ساختارها وفق سیاست‌های کلی اداری و نظام قضایی باید در نظر بگیرد. ثانیاً لایحه «قانون احیای حقوق عامه و صیانت از آزادی‌های مشروع» را با رویکردی پرشتاب و مشارکت‌جویانه از سایر نهادها و نخبگان پیگیری کند. اینها مسیرهایی است که نه فقط الزام قانون اساسی سال ۱۳۵۸ در اصل ۱۵۶ است، که رهبری در جلسات مکرر و نامه‌ها و احکام و دستورات آن را مطالبه کرده‌اند.

۴. یک گام فوری برای اقدام سنجش تحرک قوه قضائیه در حوزه حقوق عامه، پیشنهادی با کیفیت، در قانون برنامه هفتم توسعه است. این پیشنهاد که با همکاری سایر دستگاه‌ها از جمله معاونت حقوقی ریاست جمهوری و سازمان برنامه و بودجه و همچنین مجلس باید پیگیری شود می‌تواند از یک پنجره در حال بسته شدن به منظور ارائه متن برنامه‌ای برای تحول قضایی استفاده کند.

*** رئیس اندیشکده حقوق بشر و شهروندی**

تولید محتوای متناسب با زیست‌بوم کشور در کتاب‌های زبان

رئیس سازمان مدارس و مراکز غیردولتی و توسعه مشارکت‌های مردمی بر تولید محتوای کتاب‌های زبان با زیست بوم و آداب و رسوم کشورمان تأکید کرد و از توقف فعالیت ۲۰۰ آموزشگاه غیرمجاز زبان انگلیسی زیر مجموعه وزارت آموزش و پرورش خبر داد.

احمد محمودزاده، رئیس سازمان مدارس و مراکز غیردولتی و توسعه مشارکت‌های مردمی آموزش و پرورش درباره توقف فعالیت ۲۰۰ مجموعه غیرمجاز زبان انگلیسی اظهار کرد: آموزشگاه‌های پلمب شده از آموزش و پرورش مجوز نگرفته‌بودند.

وی با بیان اینکه آموزشگاه‌های آموزش‌دهنده به افراد زیر ۲۰ سال باید از آموزش و پرورش مجوز بگیرند، افزود: سه گروه آموزشگاه آموزش‌دهنده به افراد زیر ۲۰ سال در کشور فعالیت می‌کنند؛ یک گروه آموزشگاه‌هایی هستند که مجوز نگرفته‌اند که یا باید با پذیرش شرایط وزارت آموزش و پرورش مجوز بگیرند یا فعالیت آنها متوقف شود.

معاون وزیر آموزش و پرورش ادامه داد: گروهی دیگر از آموزشگاه‌ها مجوز خود را از سایر نهادها مانند وزارت ارشاد دریافت کرده‌اند که براساس قانون باید مجوز برای ادامه فعالیت را از آموزش و پرورش دریافت کنند.

محمودزاده یادآور شد: گروهی از آموزشگاه‌ها هم از آموزش و پرورش مجوز گرفته‌اند که باید شرایط اعلام شده به آنها از سوی آموزش و پرورش را برقرار کنند، به طور مثال آموزشگاه‌های مجوز گرفته از آموزش و پرورش به هیچ عنوان نباید مختلط باشند. همچنین در کنار این موضوعات، بحث تولید محتوای مناسب هم وجود دارد که در حال پیگیری هستیم.

وی درباره تولید محتوا برای کتاب‌های زبان زیرمجموعه آموزش و پرورش اظهار کرد: مقام معظم رهبری در سال ۱۳۷۹، یک انتقادی از محتوای کتاب‌های درسی داشتند و فرمودند تصاویر و محتوا مناسب با آداب، فرهنگ، رسوم و زیست‌بوم ما نیست و داستان‌هایی که در این کتاب‌ها نوشته می‌شود، با فرهنگ ما تداخل دارد.

معاون وزیر آموزش و پرورش افزود: از زمان برعهده گرفتن مسئولیت، مطالعات بسیاری در این خصوص انجام شد.

محمودزاده ادامه داد: همچنین قرار است که با انتشار یک فراخوان از صاحبنظران و اندیشمندان در این حوزه بخواهیم الگویی ارائه کنند تا تصاویر و داستان‌های متناسب با فرهنگ ما در کتاب‌ها منتشر شود.

وی یادآور شد: در کنار این موضوع باید بررسی کنیم که اگر محتوایی با آداب و رسوم ما مطابقت دارد، ارزیابی شود تا زمینه حضور به عنوان جایگزین کتاب‌های موجود در بحث آموزشگاه‌ها را داشته باشیم.